

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë

Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine - Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade

---

**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MIPT) Br. 10/2023 ZA UTVRĐIVANJE USLOVA ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ZA
PREFABRIKOVANI BETONSKI PRIOZVODI - ELEMENTI ZA POTPORNE ZIDOVE**

Ministar/ka Ministarstva Industrije, Preduzeća i Trgovine,

Na osnovu člana 50. Zakona br. 06/L-033 o građevinskim proizvodima (Službeni list Republike Kosovo/br. 21/05. decembar 2018.), u skladu sa članom 11, stav 1, tačka 1.3. Zakona br. 08/L-117 o Vladi Republike Kosova, Zakona br. 08/L-117 o Vladi Republike Kosovo, Prilog 12. Uredbe br. 14/2023 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava i člana 38. stava 6. Pravilnika o radu Vlade br. 09/2011 (Službeni list br. 15, 12.09.2011.),

Donosi:

**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MIPT) br. 10/ ZA UTVRĐIVANJE USLOVA ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ZA
PREFABRIKOVANE BETONSKE PRIOZVODE - ELEMENTE ZA POTPORNE ZIDOVE**

**Član 1
Cilj**

Ovo Administrativno uputstvo definiše posebne tehničke uslove za postavljanje elemenata potpornih zidova kao montažnih betonskih proizvoda na tržištu Republike Kosovo.

**Član 2
Obim**

Ovo Administrativno uputstvo definiše tehničke specifikacije elemenata potpornih zidova kao montažnih betonskih proizvoda i sistem koji se primenjuje za procenu i verifikaciju stabilnosti performansi (AVCP), postupak kojim se deklarise performanse, kao i zahteve za označavanje ovih proizvoda znakom usaglašenosti.

**Član 3
Uslovi za stavljanje u promet elemenata potpornih zidova kao montažnih betonskih proizvoda**

1. Elementi potpornih zidova kao montažni betonski proizvodi, osim onih koji nose oznaku CE, podležu sledećim zahtevima:

1.1. Elementi potpornog zida kao gotovi betonski proizvodi moraju biti u skladu sa zahtevima standarda SK EN 15258:2019: montažni betonski proizvodi - elementi potpornih zidova, ili ekvivalentnim standardima, i zahtevima standarda SK EN 13369: Opšta pravila za montažne betonske proizvode (*najnovije verzije uključujući sve izmene ili ispravke*);

1.2. Proizvođač mora sastaviti izjavu o performansama koristeći model definisan u Prilogu 1 Administrativnog uputstva br. 03/2019 za Osnovne uslove za izvođenje građevinskih radova, Deklaraciju o svojstvima građevinskih proizvoda, Sisteme ocenjivanja i provere trajnosti performansi građevinskih proizvoda i Objavljivanje Izjave o performansima na web stranici;

1.3. Karakteristike i obavezni nivoi/klasa performansi su deklarirani od strane proizvođača u skladu sa Prilogom 1 ovog Administrativnog uputstva;

1.4. Opcione karakteristike performansi ili nivoi/klasa mogu se deklarirati po izboru proizvođača, u skladu sa Prilogom 2 ovog Administrativnog uputstva;

1.5. Sistem za evaluaciju i proveru održivosti učinka je sledeći:

	karakteristike)
AVCP 2+ sistem prema Prilogu III ovog Administrativnog uputstva, Izjava proizvođača o performansama	Prema Prilogu 1 i 2 ovog Administrativnog uputstva

1.6. Proizvodi koji su u skladu sa ovim odredbama moraju biti označeni CE znakom (ako je proizvođač koristio jedno ili više prijavljenih tela), znakom usaglašenosti Kosova (ako je proizvođač koristio jedno ili više imenovanih tela), ili ekvivalentnom oznakom usaglašenosti iz druge zemlje u skladu sa važećim zakonodavstvom za znak usaglašenosti;

1.7. Proizvođači moraju osigurati da su sva ispitivanja koja je izvršila akreditirana laboratorija za ispitivanje (uključujući ispitivanja koja su sami izveli) u potpunosti u skladu sa zahtevima primenjivog standarda za proizvode, da je implementiran odgovarajući AVCP sistem i da su performanse deklarirane u skladu sa Prilozima 1 i 2 ovog Administrativnog uputstva.

Član 4

Izmene uvodnih odredbi i Priloga ZA relevantnog SK EN za stavljanje u promet elemenata potpornih zidova kao montažnih betonskih proizvoda

1. Dok Evropska verzija EN 15258:2008, ili da se promeni prilagođeni nacionalni standard, uzimajući u obzir odredbe EU Uredbe o građevinskim proizvodima i/ili zakona, sljedeće odredbe date u Prilogu ZA objavljenih standarda će biti zamenjeno sledećim:

1.1. reference na "Direktivu(e)" i "Direktivu o građevinskim proizvodima" u predgovoru zamenjuju se "Uredbom(ama) i/ili direktivama" odnosno "Uredbom o građevinskim proizvodima";

1.2. sve reference na "Direktivu o građevinskim proizvodima" i "89/106 / EEC" bit će zamenjene "Uredbom o građevinskim proizvodima" odnosno "305/2011/EU";

1.3. „Drugi zahtevi i direktive EU, koji ne utiču na trajnost za predviđanu upotrebu“, u *UPOZORENJE ZA.1* će biti zamenjeni sa „Drugi zahtevi i zakonodavstvo EU, koji se ne odnose na performanse proizvoda“;

1.4. sve reference na "potvrđivanje usaglašenosti" i "početno ispitivanje tipa" u *ZA.2* zamenjuju se sa "ocenom i proverom konstantnosti performansi" odnosno "određivanjem ispitivanja tipa proizvoda";

1.5. "*ZA.2.2 Izjava o usklađenosti*" se neće primenjivati. Izjava o učinku (DoP) biće sastavljena u skladu sa modelom datim u Administrativnom uputstvu 03/2019;

1.6. primer CE oznake dat na slikama *ZA.1* i *ZA.2* od *ZA.3* neće se primenjivati. Moraju se poštovati zahtevi CE oznake iz Uredbe EU o građevinskim proizvodima ili zahtevi važećeg zakonodavstva za označavanje usklađenosti.

Član 5

Prilozi

1. Prilog 1, 2 i 3 su sastavni deo ovog Administrativnog uputstva:

- 1.1 Prilog 1: Obavezne karakteristike (deklarisati za sve proizvode);
- 1.2 Prilog 2: Opcione karakteristike (deklarisane po izboru proizvođača);
- 1.3 Prilog 3: Sistem evaluacije i verifikacije održivosti učinka.

Član 6

Inspekcijski nadzor

Odredbe ovog Administrativnog uputstva nadgleda Tržišna inspekcija, u skladu sa zakonom o građevinskim proizvodima i relevantnim zakonima za nadzor tržišta.

Član 7

Prelazne odredbe

1. Do stupanja na snagu pod člana 1.5, stav 1, člana 3 ovog Administrativnog uputstva, sistem za ocenjivanje i verifikaciju održivosti učinka mora se primeniti, kao što sledi:

	Karakteristika (e)
AVCP sistem 4, proizvođačeva izjava o performansama	Prilog 1 ovog Administrativnog uputstva

2. Stav 1. ovog člana primenjuje se dve (2) godine nakon stupanja na snagu ovog Administrativnog uputstva.

Član 8
Stupanje na snagu

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu šest (6) meseci nakon potpisivanja od strane Ministra Ministarstva Industrije, Preduzeća i Trgovine i objavljivanja u "Službenom listu" Republike Kosovo.

Rozeta HAJDARI

Ministarka

Priština, 27.09.2023

Prilog I

Obavezne karakteristike (treba deklarirati za sve proizvode)

Osnovne karakteristike		Klauzule zahteva u standardu 15258 ZA.1- Relevantne odredbe za elemente potpornih zidova	Nivoi i/ili Časovi	Beleške i jedinice
Čvrstoća na pritisak (betona)	Sve metode	4.2 Proizvodni zahtevi	-	N/mm ²
Konačna vlačna i čvrstoća tečenja (čelika)	Sve metode	4.1.3 Čelik za armiranje i 4.1.4 Čelik za prednaprezanje prema EN 3369:2004	-	N/mm ²
Vodopropusnost (gde je potrebno)	Sve metode	4.3.8.2 Propustljivost vodene pare	-	Kg/(m ² x s x Pa)
	Metoda 2	4.3.3 Mehanička otpornost	-	kNm, kN, kN/m
	Metoda 3	4.3.3 Mehanička otpornost	-	Specifikacija dizajna

Prilog II

Opcione karakteristike (deklarisane po izboru proizvođača)

Osnovne karakteristike		Klauzule zahteva u standardu 15258 ZA.1- Relevantne odredbe za elemente potpornih zidova	Nivoi I/Ili Časovi	Beleške i jedinice
Detalji	Sve metode	4.3.1 Geometrijska svojstva 8. Tehnička dokumentacija	-	mm
Stabilnost	Sve metode	4.3.7 Trajnost	-	Uslovi okruženja
Mehanička otpornost	Metoda 1	Informacije navedene u ZA.3.2.	-	Geometrija i materijali
	Metoda 2	4.3.3 Mehanička otpornost	-	kNm, kN, kN/m
	Metoda 3	4.3.3 Mehanička otpornost	-	Specifikacija dizajna
Vodopropusnost (gde je potrebno)	Sve metode	4.3.8.2 Propustljivost vodene pare	-	Kg/(m ² x sx Pa)

Prilog III

Sistem evaluacije i verifikacije stabilnosti performansi

Proizvod(i)	Namena(e)	Nivo(i) ili razred(e)	Verifikacija sistema usklađenosti
Elementi potpornog zida	Struktura/e	-	2+
Sistem 2+: Administrativno uputstvo br. 03/2019 o Osnovnim zahtevima za izvođenje građevinskih radova, Deklaraciji o svojstvima građevinskih proizvoda, Sistemima ocenjivanja i provere trajnosti performansi građevinskih proizvoda i Objavi Izjave o svojstvima na web stranici - Član 6: Sistemi evaluacije i verifikacije konzistentnosti učinka, odnosno Uredba EU 305/2011. Imenovano ili prijavljeno certifikacijsko telo obavlja: - početni pregled fabričke proizvodnje i kontrola fabričke proizvodnje; - kontinuirani nadzor i evaluacija kontrole fabričke proizvodnje.			